Europeiska unionens officiella tidning

SV
L-serien

2024/603

7.3.2024

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2024/603

av den 18 december 2023

om Tjeckiens utkast till uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan för perioden 2021–2030 och om Tjeckiens åtgärders förenlighet med unionens klimatneutralitetsmål och med att säkerställa framsteg med anpassningen

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 ([1]), särskilt artikel 9.2 och artikel 14.6,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 ([2]), särskilt artikel 7.2, och

av följande skäl:

Rekommendationer om Tjeckiens utkast till uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan för perioden 2021–2030

(1) Tjeckien lämnade in sitt utkast till uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan den 23 oktober 2023.

(2) På grund av den försenade inlämningen av Tjeckiens utkast till uppdaterad nationell energi- och klimatplan har Europeiska kommissionen haft begränsad tid på sig att utarbeta sin bedömning för att anta denna rekommendation sex månader innan de slutliga uppdaterade nationella energi- och klimatplanerna ska lämnas in, i enlighet med artikel 9.2 i förordning (EU) 2018/1999.

(3) I artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 (*förordningen om styrningen av energiunionen*) och bilaga I till samma förordning fastställs de uppgifter som ska ingå i de uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplanerna. I december 2022 antog kommissionen vägledningen för medlemsstaterna avseende förfarandet för och omfattningen av utarbetandet av utkast till och slutliga uppdaterade nationella energi- och klimatplaner ([3]). I vägledningen fastställdes goda metoder och en översikt över följderna av den senaste tidens politiska, rättsliga och geopolitiska utveckling på energi- och klimatpolitikens område.

(4) I samband med REPowerEU-planen ([4]), och som en del av 2022 och 2023 års europeiska planeringsterminer, har kommissionen starkt betonat medlemsstaternas energi- och klimatrelaterade reform- och investeringsbehov för att öka energitryggheten och den ekonomiska överkomligheten genom att påskynda den gröna och rättvisa omställningen. Detta återspeglas i landsrapporterna för Tjeckien 2022 och 2023 ([5]) och i rådets rekommendationer till Tjeckien ([6]). Medlemsstaterna bör beakta de senaste landsspecifika rekommendationerna i sina slutliga uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplaner.

([1]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 1.
([2]) EUT L 243, 9.7.2021, s. 1.
([3]) Kommissionens tillkännagivande om vägledning för medlemsstaterna vid uppdateringen av de nationella energi- och klimatplanerna för 2021–2030 (EUT C 495, 29.12.2022, s. 24).
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD (2022) 605 final, SWD (2023) 603 final.
([6]) COM(2022) 605, Rekommendation till rådets rekommendation, COM(2023) 603 final, Rekommendation till rådets rekommendation.

(5) Kommissionens rekommendationer vad gäller att uppnå nationella mål inom ramen för förordningen om ansvarsfördelning ([7]) grundar sig på sannolikheten att medlemsstaterna kommer att respektera målen för 2030, med beaktande av reglerna för användning av flexibiliteter enligt samma förordning.

(6) Kommissionens rekommendationer vad gäller avskiljning, lagring och användning av koldioxid syftar till att få en översikt över den planerade användningen av denna teknik på nationell nivå, inbegripet information om de årliga volymer av koldioxid som man planerar att avskilja fram till 2030, uppdelat på utsläppskällor i de anläggningar som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ([8]) respektive andra källor, såsom biogena källor eller direkt avskiljning av koldioxid från luft, om planerad infrastruktur för koldioxidtransport och om eventuell lagringskapacitet och injektionsvolymer för koldioxid som man planerar ska finnas tillgängliga på nationell nivå 2030.

(7) Kommissionens rekommendationer vad gäller resultaten inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 ([9]) (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk – *LULUCF-förordningen*) handlar om hur medlemsstaterna uppfyller ”åtagandet att inte generera nettoutsläpp” för perioden 2021–2025 (period 1) och sina nationella mål för perioden 2026–2030 (period 2), med beaktande av reglerna för användning av flexibiliteter i den förordningen. Kommissionen beaktar även i sina rekommendationer att eventuella extra utsläpp under period 1 inom ramen för LULUCF-förordningen automatiskt kommer att överföras till förordningen om ansvarsfördelning.

(8) För att klimatanpassningen i tillräcklig grad ska bidra till att energimål och mål för begränsning av klimatförändringarna uppnås är det nödvändigt att identifiera potentiella klimatförändringsrelaterade faror och analysera klimatsårbarheter och klimatrisker som kan påverka berörda områden, befolkningsgrupper och sektorer. Kommissionens rekommendationer om anpassningen beaktar i vilken utsträckning Tjeckien har integrerat anpassningsmål i sin uppdaterade nationella energi- och klimatplan, där målen tar hänsyn till olika klimatrisker som kan hindra landet från att uppnå målsättningarna och målen för energiunionen. Om särskilda styrmedel och åtgärder för anpassning inte planeras och genomförs finns det en risk att målsättningarna inom ramen för energiunionens dimensioner inte uppnås. Vattenförvaltning under föränderliga klimatförhållanden bör ägnas särskild uppmärksamhet eftersom det finns risk för störningar i elförsörjningen när översvämningar, värme och torka påverkar energiproduktionen.

(9) Kommissionens rekommendationer avseende Tjeckiens ambitioner när det gäller förnybar energi utgår från den formel som anges i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999, vilken bygger på objektiva kriterier, och från de viktigaste styrmedel och åtgärder som saknas i Tjeckiens utkast till uppdaterad nationell energi- och klimatplan för att landet på ett kostnadseffektivt sätt, utan dröjsmål, ska kunna uppnå sitt nationella bidrag till unionens bindande mål för förnybar energi på minst 42,5 % 2030, med en kollektiv strävan att öka denna andel till 45 % enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ([10]) om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. Kommissionens rekommendationer bygger också på Tjeckiens bidrag till de specifika mål

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156, 19.6.2018, s. 26), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/857 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) 2018/1999 (EUT L 111, 26.4.2023, s. 1).

([8]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 1), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/839 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/841 vad gäller tillämpningsområdet, förenkling av reglerna för rapportering och efterlevnadskontroll och fastställande av medlemsstaternas mål för 2030 och av förordning (EU) 2018/1999 vad gäller förbättrad övervakning, rapportering, uppföljning av framsteg och översyn (EUT L 107, 21.4.2023, s. 1).

([10]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

som anges i artiklarna 15a, 22a, 23, 24 och 25 i det sistnämnda direktivet samt tillhörande styrmedel och åtgärder för att snabbt kunna införliva och genomföra det. Rekommendationerna avspeglar också hur viktigt det är att utarbeta en övergripande långsiktig strategi för användningen av förnybar energi, och särskilt vindkraft, för att öka synligheten för europeisk tillverkningsindustri och europeiska nätoperatörer i enlighet med EU:s paket om europeisk vindkraft ([11]).

(10) Kommissionens rekommendationer vad gäller det nationella bidraget till energieffektivitet bygger på artikel 4 i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet ([12]) samt på den formel som fastställs i bilaga I till det direktivet och tillhörande styrmedel och åtgärder för att genomföra det.

(11) I sina rekommendationer ägnar kommissionen särskild uppmärksamhet åt målen, målsättningarna och bidragen samt tillhörande styrmedel och åtgärder för att genomföra REPowerEU-planen, i syfte att snabbt kunna fasa ut beroendet av ryska fossila bränslen. Lärdomarna från genomförandet av paketet ”Spara gas för en trygg vinter” ([13]) beaktas också i rekommendationerna. Rekommendationerna avspeglar den absoluta nödvändigheten av att göra energisystemet mer resilient mot bakgrund av de skyldigheter som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 ([14]) om riskberedskap inom elsektorn och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 ([15]) om försörjningstryggheten för gas samt i enlighet med kommissionens rekommendation om energilagring ([16]).

(12) Kommissionens rekommendationer beaktar behovet av att påskynda integreringen av den inre energimarknaden för att öka flexibiliteten och stärka och skydda konsumenterna. Kommissionens rekommendationer tar även upp vikten av att bedöma antalet energifattiga hushåll i enlighet med kraven i artikel 3 i förordning (EU) 2018/1999 och kommissionens rekommendation (EU) 2023/2407 ([17]).

(13) Kommissionens rekommendationer avspeglar vikten av att säkerställa tillräckliga investeringar i forskning om och innovation inom ren energi för att främja utvecklingen och tillverkningskapaciteten på dessa områden, inbegripet lämpliga styrmedel och åtgärder för energiintensiva industrier och andra företag; i rekommendationerna betonas även behovet av kompetensutveckling av arbetskraften till nettonollindustrin för att trygga en stark, konkurrenskraftig och grön ekonomi inom unionen.

(14) Kommissionens rekommendationer bygger vidare på åtagandena enligt Parisavtalet att minska användningen av fossila bränslen samt framhåller vikten av att fasa ut subventioner för fossila bränslen.

(15) Kommissionens rekommendation om investeringsbehov bygger på bedömningen av huruvida utkastet till uppdaterad plan ger en allmän översikt över investeringsbehoven för att uppnå målsättningarna, målen och bidragen för energiunionens alla dimensioner, anger finansieringskällor, med åtskillnad mellan privata och offentliga källor, och redogör för investeringar som är förenliga med Tjeckiens återhämtnings- och resiliensplan, Tjeckiens territoriella planer för en rättvis omställning och de landsspecifika rekommendationerna 2022–2023 som utfärdats inom ramen för den europeiska planeringsterminen och innehåller en tillförlitlig makroekonomisk bedömning av planerade styrmedel och åtgärder. Den nationella energi- och klimatplanen bör säkerställa transparens och förutsebarhet i fråga om nationella styrmedel och åtgärder, i syfte att främja investeringssäkerhet.

([11]) Meddelande om EU:s handlingsplan för vindkraft, COM(2023) 669 final, 24.10.2023, och meddelande om uppnående av EU:s mål vad gäller förnybar energi till havs, COM (2023) 668 final.

([12]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1).

([13]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, ”Spara gas för en trygg vinter”, COM(2022) 360 final.

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG (EUT L 158, 14.6.2019, s. 1).

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 (EUT L 280, 28.10.2017, s. 1).

([16]) Kommissionens rekommendation av den 14 mars 2023 om energilagring – *Att främja ett koldioxidsnålt och säkert energisystem i EU* (EUT C 103, 20.3.2023, s. 1).

([17]) Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2407 av den 20 oktober 2023 om energifattigdom (EUT L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

(16) Kommissionens rekommendationer belyser hur oerhört viktigt det är med ett brett regionalt samråd och att säkerställa tidiga och inkluderande samråd om planen där även allmänheten kan delta på ett meningsfullt sätt under en tillräckligt lång tidsperiod och får tillräcklig information, i linje med Århuskonventionen ([18]).

(17) Kommissionens rekommendationer om en rättvis omställning bygger på bedömningen av om man i Tjeckiens plan tillräckligt ingående identifierar klimat- och energiomställningens konsekvenser för samhälle, sysselsättning och kompetens och beskriver lämpliga åtföljande styrmedel och åtgärder för att främja en rättvis omställning och samtidigt bidra till att främja både de mänskliga rättigheterna och jämställdhet.

(18) Till grund för kommissionens rekommendationer till Tjeckien ligger en bedömning av landets utkast till uppdaterad nationell energi- och klimatplan ([19]) som offentliggörs tillsammans med denna rekommendation.

(19) Tjeckien bör ta vederbörlig hänsyn till dessa rekommendationer när landet utarbetar sin slutliga uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplan som ska lämnas in senast den 30 juni 2024.

Rekommendationer om förenligheten med unionens klimatneutralitetsmål och med att säkerställa framsteg med anpassningen

(20) Kommissionen är i enlighet med förordning (EU) 2021/1119 (den europeiska klimatlagen) skyldig att bedöma om nationella åtgärder är förenliga med klimatneutralitetsmålet och med att säkerställa framsteg med anpassningen. Kommissionen har bedömt om Tjeckiens åtgärder är förenliga med dessa mål ([20]). Rekommendationerna nedan grundar sig på den bedömningen. Tjeckien bör ta vederbörlig hänsyn till dessa rekommendationer och följa upp dem i enlighet med den europeiska klimatlagen.

(21) Även om unionens nettoutsläpp av växthusgaser (inbegripet från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk [LULUCF] och exklusive internationella transporter) totalt sett uppvisar en stadig nedåtgående trend som i stort sett ligger i linje med den linjära utvecklingsbanan för att uppnå unionens klimatmål på – 55 % för 2030 och unionens klimatneutralitetsmål för 2050 är det mycket viktigt att utsläppen minskar i snabbare takt och att medlemsstaterna vidtar åtgärder. Framstegen i medlemsstaterna har varit blandade, med flera sektoriella utmaningar och svagheter som måste åtgärdas utan ytterligare dröjsmål. Enligt den bedömning som gjorts på grundval av den tillgängliga informationen förefaller Tjeckiens framsteg mot unionens klimatneutralitetsmål vara otillräckliga. Tillförlitliga långsiktiga strategier är en förutsättning för att lyckas med den ekonomiska omvandling som krävs för att närma sig unionens klimatneutralitetsmål.

(22) För effektiv anpassning i nödvändig omfattning och inom alla utsatta sektorer behövs det en styrnings- och samordningsstruktur med ett tydligt mandat och politiskt stöd på hög nivå. Denna struktur kan inbegripa en arbetsgrupp eller kommitté som omfattar flera olika avdelningar. Styrmedlen för anpassning bör inriktas på områden eller sektorer som är särskilt sårbara för klimatförändringarna, eller vars verksamhet är avgörande för andra sektorers resiliens, eller som har stor betydelse för den nationella ekonomin eller folkhälsan. Det krävs prioriterade insatser när det gäller effekter och risker som förväntas påverka kritisk infrastruktur eller system med lång livslängd, eller som förväntas påverka systemen irreversibelt, med beaktande av samspelet med den socioekonomiska utvecklingen eller andra, icke-klimatrelaterade drivkrafter. Olika EU-finansieringsinstrument kan mobiliseras för att finansiera anpassningsåtgärder. Det bör tas större hänsyn till klimatresiliens när medlemsstaterna utformar sina nationella planer inom ramen för de relevanta EU-fonderna. Inget av medlen får skada klimatanpassningen, dvs. öka sårbarheten hos vare sig stödmottagarna eller någon annan. Investeringsbehoven för klimatanpassningen ökar och kommer att öka allt snabbare under de kommande årtiondena. Stärkt finansiering bör gå hand i hand med tillräcklig kapacitet och den sakkunskap som krävs för både förvaltning och genomförande, för att kvalitetssäkra både investeringarna och absorptionsförmågan samt förebygga felanpassning. Utöver offentlig och privat finansiering skulle även innovativa finansieringsinstrument kunna undersökas genom samarbete med den privata sektorn och finansinstitut.

([18]) Konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor av den 25 juni 1998 (*Århuskonventionen*).

([19]) SWD(2023) 926.

([20]) *EU:s lägesrapport om klimatåtgärder 2023*, COM(2023) 653 final, och arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Assessment of progress on climate adaptation in the individual Member States according to the European Climate Law* (inte översatt till svenska), SWD(2023) 932.

(23) De mest utsatta samhällena är de som löper störst risk att drabbas av klimatförändringarna. Den ojämlika utsattheten och sårbarheten för klimateffekterna i olika regioner och socioekonomiska grupper förvärrar redan befintliga ojämlikheter och sårbarheter. Rättvis resiliens bör minska den ojämlika utsattheten för klimatrisker och säkerställa en rättvis fördelning av fördelarna med anpassning. Systemomfattande förmåga att anpassa sig till klimatförändringarna är avgörande för att förebygga eller mildra potentiella skador, dra nytta av möjligheter och hantera konsekvenserna. Klimatförändringarnas fysiska effekter utvecklas i snabbare takt än förväntat. Anpassningsförmågan måste förbättras på alla förvaltningsnivåer, och inom de offentliga och privata sektorerna, och det kräver ökad medvetenhet om sårbarheter och risker. Privata aktörer driver på förändring genom att tillhandahålla information, resurser, kapacitet och finansiering. Den lokala nivån har befogenheter som kan påverka klimatresiliensen mer allmänt. Utarbetandet och genomförandet av styrmedlen för anpassning på subnationell nivå är av stor betydelse.

(24) Naturbaserade lösningar är effektiva alternativ, även i fråga om kostnader, för anpassning- och riskreducering, om det ges incitament till att införa dem genom strategiska ramverk, styrmedel och finansiering. De kan genomföras självständigt eller integreras i andra anpassnings- och riskreduceringsåtgärder, i kombination med mer tekniska eller infrastrukturbaserade lösningar. Vid genomförandet måste hänsyn tas till ekosystemens komplexitet och klimatförändringarnas förväntade effekter, det lokala sammanhanget, sammankopplade intressen och värden samt socioekonomiska förhållanden.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS TJECKIEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

UTKASTET TILL UPPDATERAD NATIONELL ENERGI- OCH KLIMATPLAN ENLIGT FÖRORDNING (EU) 2018/1999

1. Fastställa kostnadseffektiva ytterligare styrmedel och åtgärder, särskilt inom transport- och byggnadssektorerna samt för andra utsläpp än koldioxid, däribland metan, dikväveoxid och fluorerade växthusgaser från industriprocesser och produktanvändning, jordbruk och avfallshantering, för att överbrygga den beräknade klyftan på 7,3 procentenheter i syfte att uppnå det nationella målet om 26 % minskade växthusgaser 2030 jämfört med 2005 års nivåer enligt förordningen om ansvarsfördelning. Tillhandahålla uppdaterade prognoser för hur de befintliga och planerade styrmedlen kommer att bidra till att uppnå målet och vid behov ange hur de flexibiliteter som finns inom ramen för förordningen om ansvarsfördelning kommer att användas för att uppfylla kraven. Komplettera uppgifterna om styrmedel och åtgärder. Redogöra tydligt för deras omfattning, tidsplan och när så är möjligt förväntade inverkan på minskningen av växthusgasutsläppen, inbegripet när det gäller åtgärder som ingår i unionens finansieringsprogram (t.ex. i den gemensamma jordbrukspolitiken).

2. Identifiera den mängd koldioxidutsläpp som skulle kunna avskiljas per år senast 2030, inbegripet källa.

3. Staka ut en tydlig väg för att uppnå det nationella LULUCF-målet enligt förordning (EU) 2018/841. Inkludera ytterligare åtgärder i LULUCF-sektorn och precisera deras tidsplan och omfattning samt kvantifiera deras förväntade effekter för att säkerställa att upptagen av växthusgaser på ett ändamålsenligt sätt anpassas efter EU:s mål om ett nettoupptag på – 310 miljoner ton koldioxidekvivalenter för 2030 och efter det landsspecifika upptagsmål på – 827 kiloton koldioxidekvivalenter som fastställs i förordning (EU) 2018/841. Tillhandahålla tydlig information om hur offentliga medel (både unionsmedel, däribland den gemensamma jordbrukspolitiken, och statligt stöd) och privat finansiering genom system för kolinlagrande jordbruk på ett konsekvent och effektivt sätt används för att uppnå det nationella målet för nettoupptag. Tillhandahålla information om status och de framsteg som måste göras för att säkerställa att man uppnår en högre Tier-nivå eller mer geografiskt explicita dataset för övervakning, rapportering och kontroll, i överensstämmelse med del 3 i bilaga V till förordning (EU) 2018/1999.

4. Tillhandahålla ytterligare analyser om relevanta klimatsårbarheter och klimatrisker när det gäller uppnåendet av de nationella målsättningarna, målen och bidragen samt styrmedlen och åtgärderna inom ramen för energiunionens olika dimensioner. Beskriva och kvantifiera på ett tydligare sätt kopplingen till de specifika mål och styrmedel inom ramen för energiunionen som styrmedlen och åtgärderna för anpassning bör stödja. Ange i tillräcklig detalj ytterligare styrmedel och åtgärder för anpassning som stöder Tjeckiens uppnående av nationella målsättningar, mål och bidrag inom ramen för energiunionen.

5. Höja ambitionsnivån till en andel förnybara energikällor på minst 33 % som ett bidrag till unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 som fastställs i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001, i dess ändrade lydelse, i linje med formeln i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999. Inkludera en vägledande utvecklingsbana som når de referenspunkter för 2025 och 2027 som anges i artikel 4 a.2 i förordning (EU) 2018/1999.

6. Tillhandahålla uppskattade utvecklingsbanor och en långsiktig plan för införandet av teknik för förnybar energi under de närmsta tio åren, med en prognos fram till 2040. Inkludera ett vägledande mål för innovativ teknik för förnybar energi för 2030, i linje med direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Inkludera särskilda mål för att bidra till de vägledande delmålen för byggnader och industrin för 2030. Inkludera de bindande målen för uppvärmning och kylning för både 2021–2025 och 2026–2030 samt ett vägledande mål för att uppnå tilläggen i bilaga IA till direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Inkludera ett vägledande mål för fjärrvärme och fjärrkyla för perioden 2021–2030. Inkludera delmålet för avancerade biodrivmedel och förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung inom transportsektorn senast 2030.

7. Inkludera detaljerade och kvantifierade styrmedel och åtgärder på ett sätt som gör det möjligt att i tid och kostnadseffektivt uppnå det nationella bidraget till unionens bindande mål för förnybar energi på minst 42,5 % 2030, med en kollektiv strävan att öka denna andel till 45 %. Särskilt beskriva hur landet planerar att påskynda tillståndsgivningen och ange för vilken förnybar teknik det planerar att utse ”accelerationsområden för förnybar energiproduktion” med snabbare och enklare förfaranden. Beskriva hur landet avser att påskynda införandet av förnybara energikällor via en mer utbredd användning av avtal om köp av förnybar el, ursprungsgarantier och ett möjliggörande ramverk för att främja egenförbrukning och energigemenskaper. Tillhandahålla ytterligare information om hur landet avser att påskynda införandet av förnybara energikällor och utfasningen av fossila bränslen inom uppvärmnings- och kylningssektorn och inom fjärrvärme och fjärrkyla i enlighet med direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse. Inkludera ytterligare detaljerade åtgärder som ska vidtas för att säkerställa ett möjliggörande ramverk för ökad integrering mellan elnät och värme- och kylnät.

8. Inkludera ytterligare åtgärder för att främja hållbar produktion av biometan, mot bakgrund av Tjeckiens potential för och produktion av hållbar biogas/biometan, profil när det gäller naturgasförbrukning och befintlig infrastruktur, användning av rötrester samt tillämpningar för biogen koldioxid.

9. Tillhandahålla i så stor utsträckning som möjligt den förväntade tidsplanen för de steg som leder fram till antagandet av de lagstiftningsåtgärder och andra styrmedel som syftar till att införliva och genomföra bestämmelserna i direktiv (EU) 2018/2001 i dess ändrade lydelse, i synnerhet när det gäller de åtgärder som nämns i de föregående punkterna.

10. Inkludera vilken minskning av energianvändningen som ska uppnås för alla offentliga organ, uppdelade efter sektor, och den totala golvytan i uppvärmda och/eller kylda byggnader som ägs av offentliga organ och som ska renoveras varje år eller motsvarande årliga energibesparingar som ska uppnås.

11. Ange fullständiga styrmedel och åtgärder för att uppnå de nationella energieffektivitetsbidragen och hur principen om ”energieffektivitet först” kommer att tillämpas. Ange robusta finansieringsprogram för energieffektivitet och stödsystem som kan mobilisera privata investeringar och ytterligare samfinansiering. Tillhandahålla uppgifter om energibesparingsåtgärder för att säkerställa att landet uppnår den mängd ackumulerad energibesparing i slutanvändningsledet som krävs senast 2030, inklusive en kvantifiering av åtgärderna för energifattigdom.

12. Stödja det uppdaterade målet att fasa ut fossila bränslen i byggnader genom ytterligare information om styrmedel och åtgärder, särskilt kvantitativa uppskattningar av dessa styrmedel och åtgärder i fråga om finansiering, kostnader och effekter på energibesparingen.

13. Förklara närmare hur Tjeckien avser att fortsätta att uppmuntra till minskad efterfrågan på gas fram till 2030. Göra energisystemet mer resilient, i synnerhet genom att fastställa ett mål för utbyggnad av energilagringen och lägga fram styrmedel och åtgärder för att integrera de nödvändiga insatserna för klimatanpassningen i energisystemet. Ange lämpliga åtgärder för diversifiering och långsiktig tillgång till kärnämnen, bränsle, reservdelar och tjänster för landets VVER-440-reaktorer och för de planerade nya kärnkraftsreaktorerna, och den långsiktiga hanteringen av kärnavfall. Tillhandahålla mer information om aviserade planer för att utveckla projekt för små modulära reaktorer. Bedöma oljeinfrastrukturens (raffinaderier, oljelager) tillräcklighet till följd av den förväntade nedgången i efterfrågan på olja, behovet av diversifiering bort från rysk olja och övergången till koldioxidsnåla alternativ.

14. Föreslå tydliga målsättningar och mål för att förbättra efterfrågeflexibiliteten inom energisystemet mot bakgrund av en bedömning av flexibilitetsbehoven och beskriv de specifika åtgärder som ska vidtas för att underlätta integreringen av energisystemet i samband med artikel 20a i direktiv (EU) 2018/2001, i dess ändrade lydelse enligt direktiv (EU) 2023/2413. Öka konsumentinflytandet på slutkundsmarknaden genom att inkludera fler aspekter rörande energigemenskaper, egenförbrukning, energidelning eller gemensamma inköp.

15. Vidareutveckla strategin för att åtgärda energifattigdom genom att inbegripa en bedömning av situationen för de hushåll som för närvarande drabbas och ange ett specifikt mätbart mål om minskning i enlighet med förordning (EU) 2018/1999, med beaktande av rekommendation (EU) 2023/2407 och därtill hörande styrmedel och åtgärder. Förklara om möjligt hur användningen av de nuvarande åtgärderna för att garantera överkomliga priser och energieffektivitetsåtgärderna redan minskar energifattigdomen, med beaktande av information om de ekonomiska resurser och program som stöder dessa åtgärder.

16. Lämna ett närmare förtydligande av nationella mål inom forskning, innovation och konkurrenskraft för användningen av ren teknik, och staka ut en väg för 2030 och 2050, i syfte att stödja utfasningen av fossila bränslen inom industrin och en övergång för företagen till en cirkulär nettonollekonomi. Föreslå styrmedel och åtgärder för att främja utvecklingen av nettonollprojekt, däribland de som är relevanta för energiintensiva industrier. Beskriva ett förutsägbart och förenklat regelverk för tillståndsförfaranden och hur tillgången till nationell finansiering ska förenklas vid behov. Tillhandahålla detaljerade styrmedel och åtgärder för kompetensutveckling på området ren energi och för att främja en öppen handel för resilienta och hållbara leveranskedjor vad gäller viktiga komponenter och utrustning på nettonollområdet.

17. Ange de reformer och åtgärder för att mobilisera privata investeringar som behövs för att uppnå energi- och klimatmålen. Förbättra och utvidga analysen av investeringsbehov så att den inbegriper en heltäckande och enhetlig översikt över offentliga och privata investeringsbehov totalt sett och per sektor. Komplettera en top-down-strategi som omfattar hela ekonomin med en projektspecifik bedömning enligt bottom-up-strategin. Inkludera en uppdelning av de totala investeringsbehoven med ytterligare information om finansieringskällor på nationell, regional och unionsnivå samt privata finansieringskällor som ska mobiliseras. Inkludera en kort beskrivning av den typ av ekonomiskt stödprogram som valts för att genomföra styrmedlen och åtgärderna, som finansieras via den offentliga budgeten, och användningen av blandade finansieringsinstrument med hjälp av bidrag, lån, tekniskt bistånd och offentliga garantier, inbegripet nationella investeringsbankers roll i respektive program och/eller hur den privata finansieringen mobiliseras. Överväga en kostnadseffektiv överlåtelse till andra medlemsstater enligt förordningen om ansvarsfördelning som en finansieringskälla. Tillhandahålla en tillförlitlig bedömning av planerade styrmedels och åtgärders makroekonomiska konsekvenser.

18. Beskriva på vilket sätt de styrmedel och åtgärder som ingår i den uppdaterade planen är förenliga med Tjeckiens nationella återhämtnings- och resiliensplan, inbegripet REPowerEU-kapitlet.

19. Förklara närmare hur och när Tjeckien avser att fasa ut subventionerna för fossila bränslen.

20. Tillhandahålla detaljerad information om klimat- och energiomställningens konsekvenser för samhälle, sysselsättning och kompetens, och eventuella andra fördelningseffekter, samt om de planerade målsättningarna, styrmedlen och åtgärderna för att stödja en rättvis omställning. Fastställa stödtyp, effekten av initiativen, målgrupperna och avsatta resurser, med beaktande av rådets rekommendation om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet ([21]). Inkludera, i den mån det är möjligt, fler uppgifter som kan utgöra en lämplig analytisk grund för att utarbeta en framtida social klimatplan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 ([22]), däribland om hur man kan bedöma konsekvenser för de mest utsatta grupperna till följd av införandet av utsläppshandelssystemet för bränsleförbränning i byggnader, vägtransport och ytterligare sektorer, samt hur man kan fastställa potentiella stödmottagare och en relevant politisk ram. Förklara hur den politiska ram som fastställs i den nationella energi- och klimatplanen kommer att bidra till utarbetandet av den sociala klimatplanen och hur Tjeckien kommer att säkerställa överensstämmelse mellan dessa två planer.

([21]) Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 35).

([22]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130, 16.5.2023, s. 1).

21. Säkerställa allmänhetens deltagande på ett inkluderande sätt och inom en rimlig tidsram och ett brett deltagande av lokala myndigheter och civilsamhället i utarbetandet av planen. Tillhandahålla en tydlig översikt över hur samrådsprocessen kommer att möjliggöra ett brett deltagande av alla berörda myndigheter, medborgare och intressenter, inklusive arbetsmarknadsparterna, i utarbetandet av både utkastet till och den slutliga uppdaterade planen. Tillhandahålla en sammanfattning av synpunkter från olika aktörer samt en sammanfattning av hur synpunkterna från samråden integreras i planen.

22. Intensifiera det regionala samarbetet med angränsande medlemsstater och inom etablerade regionala samarbetsnätverk såsom Visegradgruppen. Eftersom Tjeckien inte är medlem i någon regional högnivågrupp som inrättats av Europeiska kommissionen bör landet överväga att ansluta sig till högnivågruppen för sammankoppling av energinäten i Central- och Sydösteuropa, mot bakgrund av dess mandat att styra regionala diskussioner och initiativ för utveckling av vätgasinfrastruktur, införande av förnybar energi och därtill hörande åtgärder för att förbättra nätet samt göra nätet smartare i Central- och Sydösteuropa. Beskriva hur landet planerar att upprätta en ram för samarbete med andra medlemsstater senast 2025, i linje med artikel 9 i direktiv (EU) 2023/2413. Fortsätta ansträngningarna för att underteckna de fyra nödvändiga bilaterala solidaritetsarrangemangen för en trygg gasförsörjning med sina grannländer (Polen, Slovakien, Tyskland och Österrike).

NATIONELLA ÅTGÄRDERS FÖRENLIGHET MED UNIONENS KLIMATNEUTRALITETSMÅL OCH MED ATT SÄKERSTÄLLA FRAMSTEG MED ANPASSNINGEN I ENLIGHET MED FÖRORDNING (EU) 2021/1119

1. Intensifiera insatserna för att begränsa klimatförändringarna genom att göra konkreta framsteg med befintliga och planerade styrmedel och överväga ytterligare brådskande åtgärder för att anpassa de förväntade minskningarna av växthusgasutsläppen och prognoserna till klimatneutralitetsmålet. Insatserna bör särskilt inriktas på att minska utsläppen från transporter och öka upptaget inom LULUCF-sektorn.

2. Uppdatera och höja ambitionsnivån för och kvaliteten på den nationella långsiktiga strategin genom att klargöra Tjeckiens långsiktiga klimatneutralitetsmål samt underbygga Tjeckiens utsläppsminskningar och förbättrade upptagsmål i enskilda sektorer med trovärdiga styrmedel och åtgärder.

3. Stärka och ge ett tydligt mandat till en styrningsstruktur som kan stödja god planering och införandet av lösningar för anpassning, oavsett sektor, befolkningsgrupp eller förvaltningsnivå. Säkerställa att prioriteringarna, strategierna, politiken, planerna och insatserna för klimatanpassning står i proportion till de förväntade framtida sårbarheterna och riskerna som är kopplade till klimatet, på grundval av den bästa tillgängliga forskningen samt verktyg för klimatprognoser och tidig varning. Ta större hänsyn till klimatresiliens i användningen av stöd från unionens finansieringsprogram, såsom den gemensamma jordbrukspolitiken, finansieringen från sammanhållningspolitiken och andra relevanta EU-medel. Medlen bör användas för att öka klimatresiliensen utan att öka sårbarheten (dvs. utan att orsaka betydande skada vad gäller anpassningen). Säkerställa att det finns offentliga och privata finansieringsmekanismer för anpassning och att budgetarna står i proportion till investeringsbehoven, i synnerhet när det gäller prioriterade sårbara sektorer.

4. Engagera grupper av berörda parter som är särskilt sårbara för klimatförändringarnas effekter i utformningen och genomförandet av Tjeckiens anpassningspolitik. Dokumentera processerna och resultaten av relevanta samråd. Förbättra samordningen mellan olika förvaltningsnivåer (nationella, regionala och lokala) för att anpassa planeringsverktygen och bidra till samordnade insatser som syftar till systemomvandling. Involvera arbetsmarknadens parter och berörda parter inom den privata sektorn i utformningen och genomförandet av politiken, samt vad gäller investeringar. Dokumentera processerna och resultaten av relevanta samråd. Inrätta mekanismer för att säkerställa att subnationell politik utarbetas samt regelbundet ses över och uppdateras.

5. Främja naturbaserade lösningar och ekosystembaserad anpassning i nationella strategier, styrmedel och planer samt tillhandahålla investeringar för att införa dem.

Utfärdad i Bryssel den 18 december 2023.

På kommissionens vägnar
Kadri SIMSON
Ledamot av kommissionen